

Związek Powiatów Polskich skierował do Kancelarii Sejmu RP opinię dotyczącą poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o obywatelstwie polskim oraz ustawy o cudzoziemcach (RPW/13478/2026).

Kontekst demograficzny

ZPP wskazuje na pośredni wpływ projektu na sytuację demograficzną Polski. Organizacja przywołuje wyniki „Prognozy ludności na lata 2023–2060”, zgodnie z którymi do 2060 roku prognozowany jest wyraźny ubytek ludności, postępujące starzenie się społeczeństwa, duży spadek liczby dzieci i młodzieży (0-17 lat) oraz kurczenie się zasobów ludności w wieku produkcyjnym – o 25% do 40% w zależności od scenariusza. Liczba kobiet w wieku prokreacyjnym ma spaść z 8,7 mln (dane z 2022 roku) do 6,3–4,8 mln w 2060 roku.

ZPP wskazuje, że przeciwdziałanie problemom demograficznym wymaga wieloaspektowych działań, a migracje i integracja mogą okazać się w perspektywie najbliższych lat kluczowym obszarem. Organizacja przywołuje przy tym słowa projektodawców zawarte w Deklarowanych Skutkach Regulacji, którzy wskazują, że wydłużenie okresów pobytu może zmniejszyć motywację obcokrajowców do integracji i dążenia do obywatelstwa.

Zastrzeżenia do szczegółowych rozwiązań projektu

ZPP wskazuje, że proponowane zmiany będą miały bardzo szeroki zakres oddziaływania. O ile bowiem zrozumiała może być chęć ograniczenia nielegalnej imigracji, o tyle projekt uderzy również w osoby dążące do głębszej integracji i faktycznie wiążące swoją przyszłość z Polską. Organizacja identyfikuje cztery grupy rozwiązań budzących szczególne zastrzeżenia.

Wydłużone okresy pobytu. ZPP wskazuje, że nawet trzykrotnie dłuższe niż dotychczas wymagane okresy pobytu nie dadzą cudzoziemcowi poczucia stabilności, szczególnie w kontekście podejmowania długoterminowych decyzji, takich jak budowa domu czy zaciąganie kredytów.

Wymóg pięcioletniego nieskorzystania z zasiłków społecznych. ZPP wskazuje, że pojęcie zasiłków społecznych jest bardzo szerokie i wymaga doprecyzowania. Bez doprecyzowania osoba starająca się o obywatelstwo mogłaby utracić taką możliwość w przypadku jednorazowego skorzystania z pomocy społecznej z przyczyn losowych.

Wymóg znajomości języka polskiego na poziomie C1. ZPP ocenia ten wymóg jako mocno wygórowany, wskazując, że poziom C1 oznacza zaawansowaną biegłość językową, umożliwiającą sprawne funkcjonowanie na wysokich stanowiskach menadżerskich, urzędowych i zawodowych a język polski należy do języków trudnych. Proponowany wymóg znacznie przewyższa dotychczas obowiązujący poziom B1.

Rozszerzenie katalogu przesłanek decyzji o zobowiązaniu do powrotu. ZPP wskazuje, że projekt przewiduje objęcie tym katalogiem wszystkich wykroczeń popełnionych umyślnie lub zagrożonych karą aresztu bądź ograniczenia wolności. Choć organizacja rozumie zasadność dodania do katalogu wykroczeń o charakterze chuligańskim, ocenia jako zbyt dotkliwe objęcie sankcją zobowiązania do powrotu w przypadku takich wykroczeń jak uszkodzenie drzewa lub krzewu stanowiącego zadrzewienie przydrożne (art. 144 § 2 Kodeksu wykroczeń) czy jakiegokolwiek zanieczyszczenie lasu, w tym przez kamienie (art. 162 Kodeksu wykroczeń).

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 04, czerwiec 2026 12:44

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 67

Ocena ogólna

ZPP wskazuje, że obserwowany od 2023 roku skokowy wzrost liczby wniosków o nadanie obywatelstwa polskiego może mieć charakter przejściowy, związany z aktualną sytuacją geopolityczną. Organizacja podkreśla, że przepisy dotyczące nadawania obywatelstwa polskiego powinny ważyć interes zarówno społeczny, jak i ekonomiczny państwa.

Pełna treść uwag dostępna jest [TUTAJ](#).